

The Holy See

KATEHEZA PAPE IVANA PAVLA II.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 10. studenog 2004.

Više nego u bogatstvo pouzdati se u Boga

Kateheza br. 38, Uvodno čitanje: Psalam 62; Mir u Bogu (večernja srijede II. tjedna) Samo je u Bogu mir, dušo moja, / samo je u njemu spasenje. / Samo on je moja hrid i spasenje, / utvrda moja: neću se pokolebati. / Dokle ćete na bijednika nasrtati, / obarat ga svi zajedno, / ko zid ruševan il ogradu nagnutu? / Urotiše se da me s visa mog obore, / u laži uživaju; / ustima blagoslivlju, / a u srcu proklinju. / Samo je u Bogu mir, dušo moja, / samo je u njemu nada moja. / Samo on je moja hrid i spasenje, / utvrda moja: neću se pokolebati. / U Boga je spasenje moje i slava; / Bog mi je hridina silna, utočište. / U nj se, narode, uzdaj u svako doba; / pred njim srca izlijevajte: / Bog je naše utočište! / Sinovi su ljudski samo dašak, / laž su djeca čovječja: / svi da stanu na tezulju, / od daha bi lakši bili. / U grabež se ne uzdajte, / nit se otetim tašto hvalite; / umnoži li se blago, / nek vam srce za nj ne prione. / Bog rekao jedno, a ja dvoje čuo: "U Boga je snaga! / U tebe je, Gospodine, dobrota! / Ti uzvraćaš svakom po djelima njegovim."

1. Čuli smo kako odzvanjaju nježne riječi Psalma 62, pjesme pouzdanja, koja započinje nekom vrstom antifone ponovljene u sredini teksta. Ona je, poput ozbiljne i snažne strelovite molitve, zaziv koji je i nacrt života: "Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu spasenje. Samo on je moja hrid i spasenje, utvrda moja: neću se pokolebati" (rr. 2-3.6-7).

2. U tijeku Psalma se, međutim, suprotstavljaju dvije vrste pouzdanja. To su dva temeljna izbora, jedan dobar i jedan iskvaren, koji podrazumijevaju i dva različita oblika moralnoga ponašanja. Ponajprije, tu je pouzdanje u Boga, koje se uzvisuje uvodnim zazivom gdje na pozornicu stupa simbol stabilnosti i sigurnosti, poput stijene, "utvrda", odnosno tvrđava i zaštitni bedem. Psalmist ponavlja: "U Boga je spasenje moje i slava; Bog mi je hridina silna, utočište" (r. 8). To izjavljuje

nakon što je podsjetio na spletku svojih neprijatelja, koji nastoje da ga "s visa njegova obore" (usp. rr. 4-5).

3. Tu je, potom, i pouzdanje idolopokloničke vrste, na koje se molitelj ustrajno kritički osvrće. To je pouzdanje koje potiče na traženje sigurnosti i stabilnosti u nasilju, u grabeži i u bogatstvu. U tom trenutku poziv postaje jasan i čist: "U grabež se ne uzdajte, nit se otetim tašto hvalite; umnoži li se blago, nek vam srce za nj ne prione" (r. 11). Tri su idola ovdje spomenuta i označena kao protivni dostojanstvu čovjeka i društvenom suživotu.

4. Prvi je lažni bog nasilje, kojemu se čovječanstvo nažalost nastavlja utjecati i u našim danima, često oblivenim krvlju. Taj je idol praćen mnogobrojnim ratovima, potlačivanjima, povredama, mučenjima i odvratnim ubojstvima, počinjenim bez grižnje savjesti. Drugi je lažni bog grabež, koja se očituje u otimačini, društvenoj nepravdi, lihvarstvu, političkoj i ekonomskoj korupciji. Previše ljudi gaji lažno uvjerenje da će na taj način zadovoljiti svoju gramzljivost. Konačno, bogatstvo je treći idol uz kojega "prianja srce" čovjeka u varljivoj nadi da će se tako spasiti od smrti (usp. Ps 49) te si osigurati veći ugled i moć.

5. Služeći tome đavolskom trojstvu, čovjek zaboravlja da su idoli nestalni, čak i štetni. Uzdajući se u stvari i u sebe samoga, on zaboravlja da je "samo dašak, laž", još gore, da bi, ako stane na tezulju, "od daha bio lakši" (Ps 62,10; usp. Ps 39,6-7). Kada bismo bili svjesniji svoje prolaznosti i ograničenosti svojstvene stvorenjima, ne bismo izabrali put uzdanja u idole, niti bismo organizirali svoj života prema ljestvici prolaznih i nestalnih pseudo-vrijednosti. Naprotiv, usmjerili bismo se prema onom drugom uzdanju, uzdanju koje za svoje središte ima Gospodina, izvor vječnosti i mira. Samo njemu, doista, pripada "snaga"; samo on je izvor milosti; samo on je tvorac pravde te "uzvrća svakome po djelima njegovim" (Ps 62,12-13).

6. II. vatikanski sabor primijenio je na svećenike poziv Psalma 62 da im "srce ne prione bogatstvu" (r. 11b). Dekret o službi i životu prezbitera ovako potiče: "Neka svećenici svoje srce nikako ne vežu uz bogatstvo, neka se uvijek klone gramzljivosti i nek se brižno čuvaju svake vrsti trgovanja" (Presbyterorum ordinis, br. 17). U svakom slučaju, poziv na odbacivanje toga krivoga pouzdanja i na izbor onoga pouzdanja koje vodi Bogu, vrijedi za sve i mora postati naš putokaz u svakodnevnom ponašanju, u odlukama koje se tiču morala i u stilu života.

7. To je, svakako, strmi put koji pravednika dovodi i pred kušnje i hrabre odluke, koje su uvijek označene pouzdanjem u Boga (usp. Ps 62,2). U tom su svjetlu crkveni oci u molitelju Psalma 62 prepoznali unaprijed označenu sliku Krista, te su njemu na usne stavili početni zaziv potpunoga povjerenja i prijanjanja uz Boga. S tom nakanom sveti Ambrozije u Tumačenju Psalma 62 ovako razlaže: "Što je Gospodin naš Isus, uzimajući tijelo čovjeka kako bi ga u svojoj osobi očistio, trebao prvo učiniti, ako ne poništiti zloćudan utjecaj staroga grijeha? Po neposlušnosti, to jest prijestupom protiv božanskih propisa, uvukao se grijeh. Prije svega je dakle morao ponovno uspostaviti poslušnost i time ugasiti izvorište grijeha... Sam je na sebe preuzeo poslušnost, kako bi

je prelio u nas" (Tumačenje dvanaest psalama 61,4: SAEMO, VIII, Milano-Roma 1980, str. 283).

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana